

moj novi minimulti

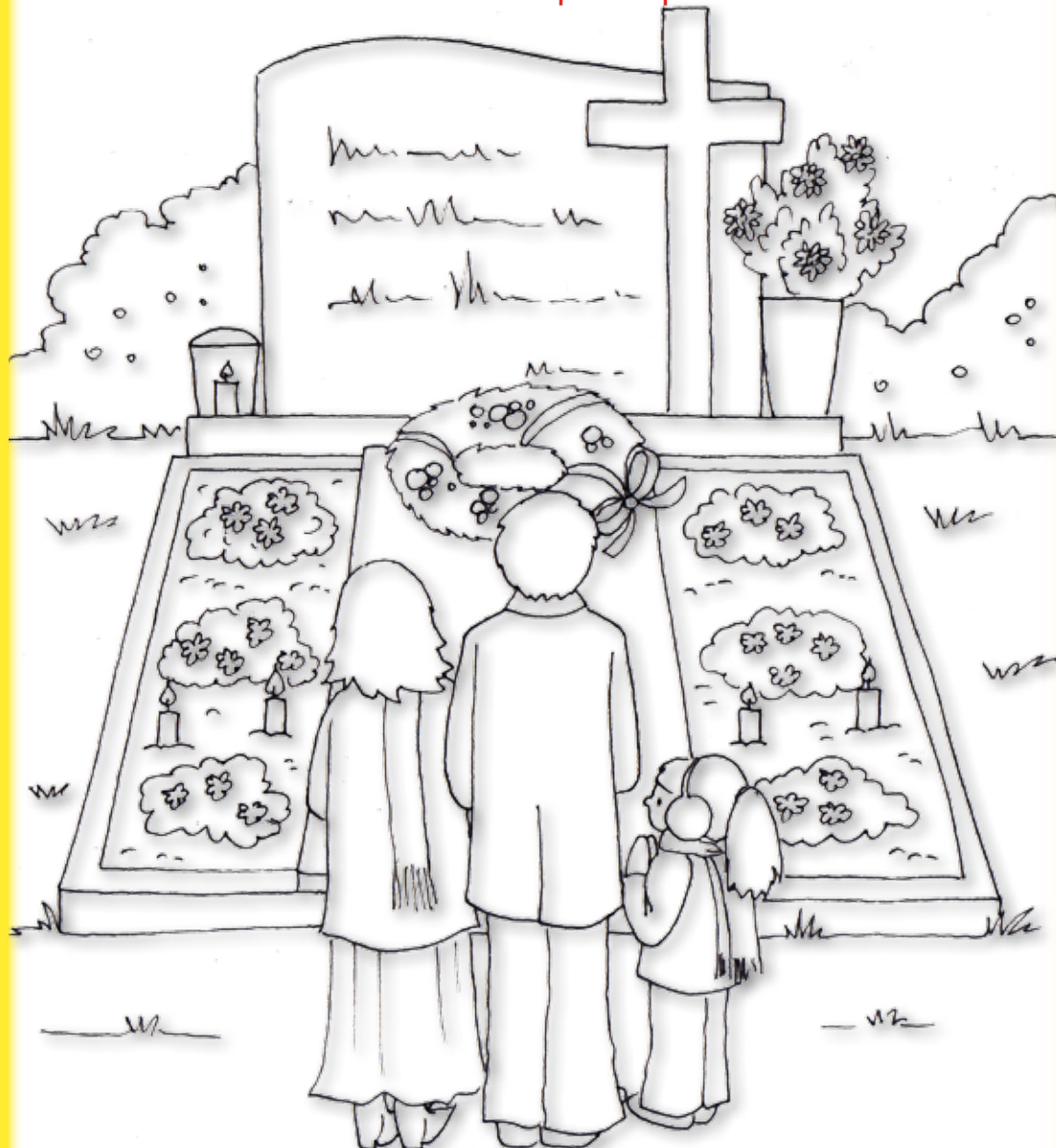
Svi Sveti - Tri kralji

Svi Sveti

Pofarbaj ov grob!

Ča/Što sve ovde vidiš? Zapiši rič pravilno u sliku!

grob, vijenac, svíca, kitića, kríž, fámilija moli

Navade u adventu

U adventskom vrimenu imamo mnogo lipih navadov.

Poveži datum, opis i sliku i ju pofarbaj!

4 adventske
nedilje

Jezuš se je rodio, ići
u crkvu, jačiti božićne
jačke, kinčiti božićno
drvo, pohoditi rodbinu,
darovati dare

4.
decembar

striljati vatromet, piti
sekt, čestitati srićno
Novo ljeeto, tancati
novoljetni valcer

5. / 6.
decembar

odrizati črišnjeve
grančice, postaviti
grančice u vodu,
cvatuće grančice
doprimu sriću

24. / 25.
decembar

šubranje,
željiti zdravlja
za Novo ljeeto

28.
decembar

nažgati sviće,
jačiti jačke,
moliti,
povidati povidajke

31. decembar
1. januar 2010.

Tri kralji idu od
stana do stana,
brati za siromašne,
pisati 20-C-M-B-10
na vrata

6.
januar 2010.

postaviti čizme na
obločnicu, Svetomu
Mikuli nešto jačiti,
prestrašiti dicu

upoznati navade u adventu
povidati o vlašci doživljaji u vezi s ovimi navadami

minimulti novi moj

Sveti Martin

Mali diktat - Čitaj točno i pofarbaj pravo!

1. Dite u sredini nosi **črljeni pulover** i **lilaste hlače**.
2. Dite na lijevoj strani ima blond vlase.
3. Dite zgora ima **plavu laternu** i crne čizme.
4. Na nebu stoje četire zvezdice.
5. Dite na lijevoj strani nosi **črljenu laternu**.
6. Dite zgora ima na glavi **šaru** kapicu.
7. Dite u sredini ima **žutu laternu** u ruci.
8. Sve ča/što je bijelo ostalo, moreš pofarbati, kako kaniš.

Sveti Mikula – kradljivac?

Čitaj tekst i govori o povidajki!

Gospodin Kraljić ima dvoju dicu. Marija je 8 ljet stara i Manuel je 5 ljet star. Petoga decembra rekao je otac svojoj dici: „Kad dojde Sveti Mikula, neću biti doma.” Oni su bili zato jako turobni. Nastalo je škuro. Marija i Manuel su jačku i molitvu za Svetoga Mikulu dobro zavježbali. Najednoč zvoni. „Ding, dong! Ding, dong!” „Oj, je ovo Sveti Mikula? Je i Krampus došao?“, pita Manuel. U tom momentu stoji Sveti Mikula u hiži. „Hvala Bogu, došao je sam!“, rekao je Manuel. „Hvaljen budi Jezuš Kristuš!“ Sveti Mikula se glasno pozdravi i postavi veliku vriću na tlo. Zame si zlatu knjigu i počne čitati, kakova su dica bila: marljiva ili lijena/tamna, zločesta ili dobra. Sveti Mikula je sve znao. „Zač/Zašto ti ovo znaš?“, pita Manuel. Marija i Manuel su molili, jačili i zato lipe dare dostali. Manuel si je još jednoč točno i kritično pogledao Mikulu. Zatim Mikula pita: „Manuel, ti me tako znatiželjno gledaš. Kaniš me još nešto pitati?“ A Manuel odgovori siguran: „Da, sveti Mikula - si ti kradljivac?“ „Ja kradljivac? No, no, ... zač/zašto bi ja bio kradljivac?“, pita Sveti Mikula. A Manuel veli siguran: „Ja mislim, ti si kradljivac, kad nosiš tatine cipele!“

Ča/Što ti misliš?

čitati i razumjeti povidajku
reći svoje mišljenje

minimulti novi moj

Ganjka

Me poznaš?

Čitaj rečenicu za rečenicom!

Bio **s**am vojak. Jahao sam na konji.

Kašnje sam nastao kršćan i duhov**v**nik.

Odibrali su m**e** za biškupa.

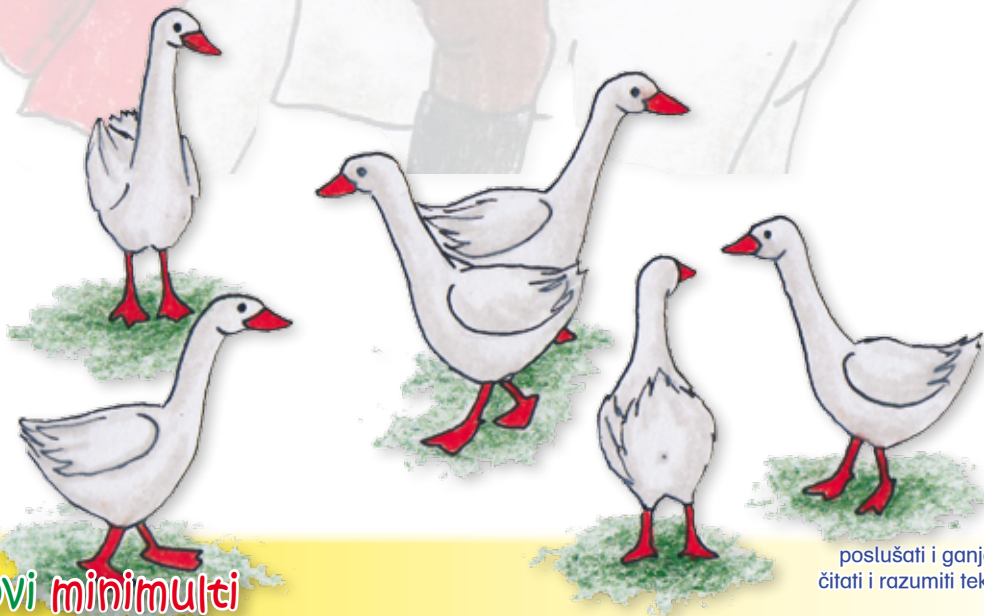
Ali ja sam se shranio u gusinjku*. (*gusinjak- Gänsestall)

Guske su me uvadile. One su počele gaka**t**i.

Ljudi su m**e** našli. 11. novemb**r**a idu dica s late**n**ami**i**.

Za objed dostan**u** pečenu gusku. **Gdo sam ja?**

Ja sam _____.

Sveti Mikula - patron

*zaštitnik: Fürsprecher

Sveti Mikula je bio biskup
u varošu Myri u Maloj Aziji.

On se poštuje kao
patron na mnogi
mjesti svita, a mnoge
grupe su si ga zibrale
za patrona.

Umro je 6. decembra 352. ljeta.
Kad ov biskup dojde k dci,
joj doprimi jabuke i orihe,
a zločestim jednu šibu.

Išci u leksiki ili u internetu legende o njegovom životu!

Kao patron dice,
te on čuva i ti pomaže.
Posebno siromahom
je pomagao.

Različni obrtnici
ga prosu za pomoć.
Poznaš neke?
Išci je!

Njega poštuju
mornari, matrozi,
putnici u nevolji kao
svojega zaštitnika*.

razumiti tekst
samostalno iskati i predstaviti različne legende

minimulti novi moj

Najdi riči!

Napiši ove riči na redicu! Glej točno!

obsejiv

odž

ovih

liknja

amajiv

odive

atop

Božic

tonvbo

qab

.....

.....

.....

.....

Jednina i množina

Premišljaj i glej točno!

križ_ – križi

svića – sviće

stablo – stabla

kuglja

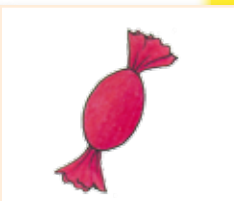
grob

keks

šubra

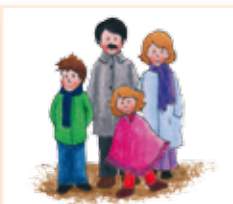
cukrić

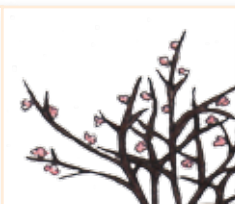
drivo

vijenac

familija

kita

zvezda

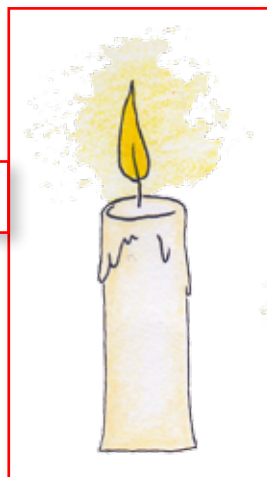
Piši ovako u tvoju pisanku:

Muški rod: križ – križi,...

Ženski rod: svića – sviće,...

Sridnji rod: stablo – stabla,...

Sastavi sada rečenice!

pravilno tvoriti množinu imenic muškoga, ženskoga i sridnjega roda
samostalno hasnovati riči u rečenica

Božićno drvo lipo nakinčeno

Pofarbaj pravilne račune
črjeno ili žuto, a pogrišne račune zeleno!

$10-2=7$

$2+7=9$

$3+7=10$

$10-0=10$

$5+1=6$

$14+3=17$

$12-2=10$

$13-4=9$

$4+4=9$

$18-5=13$

$17-4=13$

$10+7=17$

$5+3=7$

$16-5=8$

$6+3=10$

Premišljavaj

204
216
224
225
?
?
?

koji broj falu?

$$180-90=B$$

$$740+30=Z$$

$$640-30=N$$

$$980-60=A$$

Čarobnjačke zvijezde

Računaj i išči pravi broj!

Piši odgovorajuću slovu

$$310+660=\check{C}$$

$$890-150=B$$

$$980-260=I$$

$$550+240=Z$$

$$360+210=O$$

$$670+310=E$$

$$230+480=L$$

90	710	920	770	980	610	740	570	790	720	970

Kock
imenu
il
čitaj rič

Onda se s
na d
odgovara
ili n

adventski
vijenac

medenjak

aj se,
j sliku
i
glasno!

miš voziti
rugu
juću sliku
rič.

orih

dar

božićno
drvo

Sveti
Mikula

Igraj se orihi

Koliki orihi skaču prik linije?

Crtajte krug od 20 centimetrov na karton (30 x 30 cm)! U sredinu vrzite usko jedan orih uz drugoga! Postavite se oko kartona! Svaki igrač dostane pet orihov. Po redu hiti svako dite jedan orih iz jednoga metra višine na orihe u krugu. Sve, ki/koji skoču prik linije, si smi ta igrač držati.

Dobilo je ono dite, ko/koje ima na koncu najveć orihov.

Kegljati orihe

Vrzite deset orihov u jedan red! Ostavite med njimi dva centimetre mjesta! Svako dite ima u ruki 4 orihe. Igrač pokusi sada jednim orihom pogoditi položene orihe od jednoga metra daljine. Orih se smi samo ruljati. Svaki orih, koga trefiš, je tvoj. Ako ne trefiš orih, ostane i tvoj ležati. Sada se smi i ov orih kegljati. Konac igre je, kad ste trefili sve orihe.

Dobilo je ono dite, ko/koje ima najveć orihov.

Malo Božićno drvo

Napravi tvoje Božićno drvo!

Materijal:

- mali lonac za cvijeće (oko 7 cm promjera)
- guba za kitice
- male jelove kite
- črljena farba
- pemzl/kist
- „Gummibärchen“
- črljeni cukrići
- zlatne zvijezde
- vlaka

Djelaj ovako:

1. Pomoljaj tvoj lonac črljenom farbom!
2. Poriži gubu nožem tako, da paše u lonac!
3. Poišči lipe kite i drži je tako, da izgledaju kao malo stablo!
4. Fiksiraj sve vlakom i pretisni sve u gubu!
5. Oblikuj tvoj lonac zvijezdami i nakiniči tvoje stablo cukrići!

Po nalogu čitati, razumiti
i napraviti medenjake; izrazi za hranu

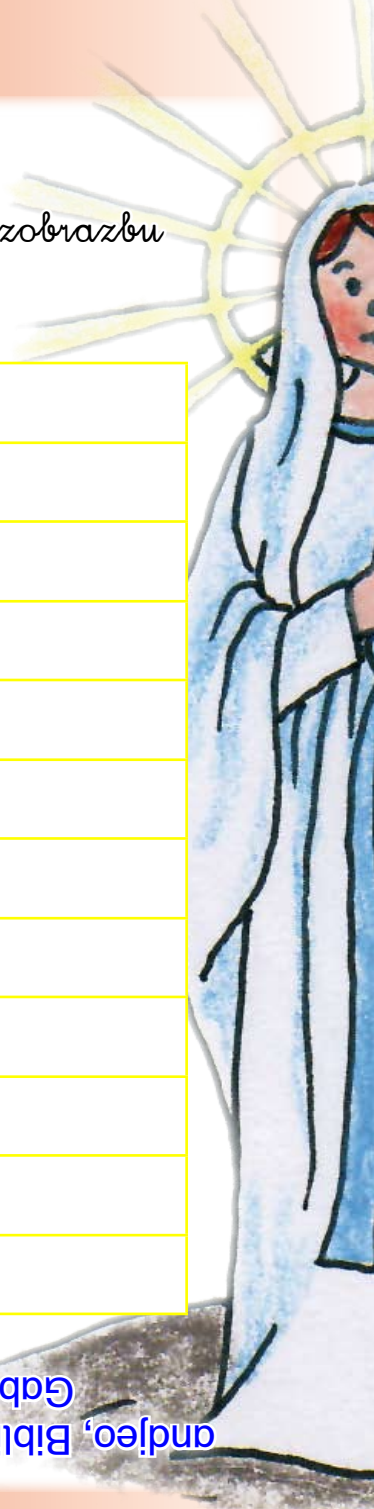
MARIJA ABC

Napiši pravu rič u ormarić!

Prinos instituta za vjerskopedagošku izobrazbu

A	AOENDJ	
B	BLIBIJA	
C	CSAER	
Č	ČDOU	
D	DIDAV	
E	EBETLIZAA	
F	FMIALIJA	
G	GJELABRI	
H	HODEREŠ	
I	INAV	
J	JUŠEZ	
K	KISTRUŠ	

andjeo, Biblija, Cesar, čudo, David, Elizabeta, famlija, Gabrijel, Herodes, Ivan, Jezus, Kristus

MARIJA ABC

Napiši pravu rič u ormarić!

Prinos instituta za vjerskopedagošku izobrazbu

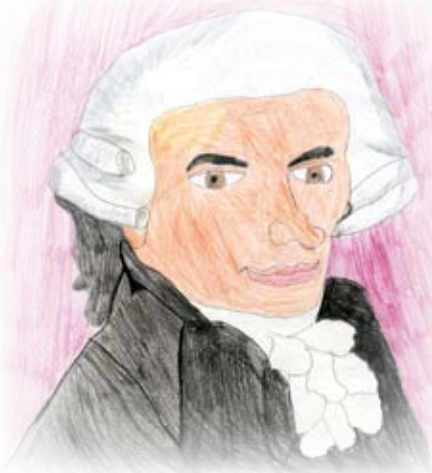
L	LBAVJU	
M	MGNIKATFIA	
N	NZAARET	
O	ONAŠČE	
P	PSTIARI	
R	RŽAO	
S	SLUBEŽCANI	
Š	ŠTACALI	
T	TGAU	
U	UNJEFA	
V	VERJA	
Z	ZIJAŠAKAR	
Ž	ŽANE	

ljubav, Magnifikat, Nazaret, očenaš, pastiri, roža, službenica, štalica, tuga, ufanje, vjera, Zakarijaš, žena

Jožef Haydn i herav nos

Jožef Haydn je imao herav nos. Izvan toga je imao nepodnošljiv polip na nosu. Zbog toga je većkrat imao poteškoće s disanjem.

(slika: David Berlakovič) Kad je opet jednoč bio u Londonu, je imao jako neugodan doživljaj u vezi sa svojim nosom. Jedan vračitelj s kim/ kojim se je sprijateljio mu je ponudio, da će mu operirati polip. Ali Jožef Haydn je zahvaljujući se odbio ponudu. Vračitelj je bio ali čvrsto osvodočen, da bi se dopadalo Jožefu Haydnu ako bi ga operirao. Zato ga je prevario.

Vračitelj je upotrebio dobar zgovor i je pozvao Jožefa Haydna u svoj stan.

Kumaj se je Haydn seo na stolac, su jur došli dva jaki muži iz susjedske sobe i su ga zagrabili. Vračitelj je stao uza nje i je čekao, da konačno more početi s operacijom. (slika: Anna Farkas)

Jožefu Haydnu se je ali ugodalo, da se oslobodi. Vračitelj uopće nije mogao spoznati, zač/zašto se Haydn nije kanio dati operirati. Jožef Haydn je samo rekao: „Ne, danas nimam lazno. Morebit koč druga!“

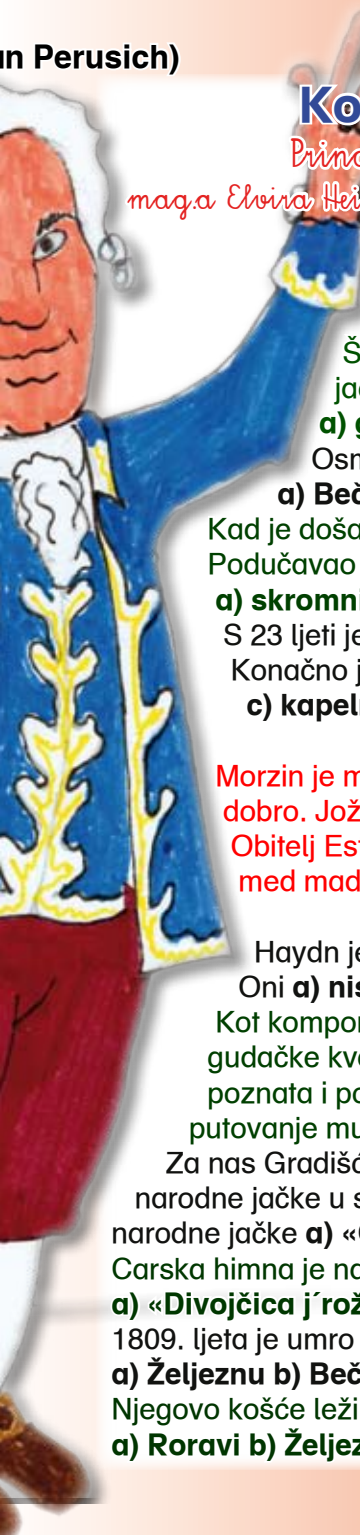
Ovoga vračitelja Jožef Haydn već nikada nije poiskao.

Koliko znaš o Jožefu Haydnu?

Prinos nove vidnje škole Velikoga Borišlofa:

mag.a Elvira Heisinger, David Berlakovich, Anna Farkas i Stefan Perusich

Haydn se je rodio 1732. u **a) Željeznu b) Roravi c) Beču.**

Njegov otac je bio **a) farnik b) učitelj c) školar.**

Šestimi ljeti je došao Haydn u Hainburg kade je išao u školu, jačio u crkvenom zboru i se učio

a) gusle i tambure b) klavir i čelo c) gusle i klavir.

Osmimi ljeti je jačio Jožef Haydn u zboru crkve Sv. Štefana u

a) Beču b) u Hainburgu c) u Roravi.

Kad je došao u promjenu glasa je morao napustiti zbor.

Podučavao je jačenje i klavir. Živio je u

a) skromni okolnosti b) prosječni okolnosti c) bogati okolnosti.

S 23 ljeti je dostao prvi nalog za kompoziciju. Nastao je poznat.

Konačno je nastao **a) jačkar b) muzičar**

c) kapelnik kod grofa Morzina.

Morzin je morao po tri ljeti otpustiti Haydna, jer mu financijski nije išlo dobro. Jožef Haydn je imao sriću i je došao na dvor kneza Esterházyja. Obitelj Esterházy je bila jedna od najbogatijih i najuglednijih familijov med mađarskim plemstvom.

Haydn je bio oženjen s Marijom Anom Keller.

Oni **a) nisu imali djece b) su imali jedno djece c) su imali troju djece.**

Kot komponist je bio marljiv, stvorio je mnoge sinfonije, opere, maše, gudačke kvartete, sonate i djela komorne muzike. Njegova djela su bila poznata i po cijeloj Europi. Haydn je čuda putovao. Najduže i najvažnije putovanje mu je bilo putovanje u **a) Paris b) u Prag c) u London.**

Za nas Gradišćanske Hrvate je znamenito, da je Haydn upleo neke hrvatske narodne jačke u svoje kompozicije. Londonska sinfonija sadržava melodiju narodne jačke **a) «Oj Jelena» b) «Žena j' muža» c) «Daj mi daj».**

Carska himna je napisana po hrvatskoj narodnoj jački

a) «Divojčica j' rože brala» b) «Sve ptičice» c) «V jutro rano».

1809. ljeta je umro u starosti od **a) 66 b) 77 c) 88 ljet u**

a) Željeznu b) Beču c) Londonu.

Njegovo košće leži danas u Haydnovom mauzoleju u Crikvi na Brigu u

a) Roravi b) Željeznu c) Beču.

Naša domovina Austrija!

U ovoj križaljki su shranjene naše savezne zemlje!

Poišči sve 9 i poфарbaj je!

S	O	L	N	O	G	R	A	D	T	Z	U	I	O
Š	T	A	J	E	R	S	K	A	F	T	Ć	J	K
D	O	L	NJ	A	A	U	S	T	R	I	J	A	Š
A	C	V	B	N	D	P	O	I	U	R	Ž	Ć	Š
S	B	E	Č	F	I	G	H	J	K	O	E	Č	P
F	K	O	R	U	Š	K	A	C	V	L	Š	N	M
A	S	D	F	G	Ć	H	J	K	L	Č	Ć	Ž	Š
Ć	Č	L	K	J	E	H	G	F	D	S	A	C	V
A	S	D	F	G	H	J	K	L	Č	Ć	M	N	B
G	O	R	NJ	A	A	U	S	T	R	I	J	A	Č
O	I	U	Z	T	LJ	H	G	F	D	NJ	S	B	N

Savezne zemlje i njevi glavni gradi

Poveži glavni grad s pravom zemljom!

- 1 Željezno
- 2 Beč
- 3 St. Pölten
- 4 Celovac
- 5 Solnograd
- 6 Grac
- 7 Linz
- 8 Bregenz

- Solnograd
- Dolnja Austrija
- Vorarlberg
- Gornja Austrija
- Gradišće
- Beč
- Koruška
- Štajerska

Ova svića

Tekst i melodija:
mag Branko Koinfeind

G C D

O - va svi - ća u mo - joj ru - ki, o - na go - ri za Kri - stu -

G

ša, U voj svi - ćí Kri - stuš go -

C D G

vo - ri: Ja sam ži - tak, put, is - ti - na.

D G D

Ra - do ja dr - žim vu svi - ću u

G C G D G

ru - ki, na je znak vje - re i znak lju - ba - vi.

Ova svića u mojoj ruki,
ona gori za Kristuša.
U voj svići Kristuš govori:
ja sam žitak, put, istina.

**1. Rado ja držim
vu sviću u ruki,
na je znak vjere
i znak ljubavi.**

Ova svića u mojoj ruki,
ona gori za Kristuša.
U voj svići Kristuš govori:
ja sam žitak, put, istina.

**2. Svića nek gori
i ljudem govori:
jedno sam s tobom
i jedno s ljudi.**

Jačka: čitati i božati tekst,
upoznati i ponoviti pojedine riči

minimulti novi moj

Sveti Mikula

Moli!

O Sveti Mikula
od majke sam čula/čuo ja
kad večer nastane
da ideš u stane.

Doneseš nam dare
za male i stare
ljubavom posluješ
veselje daruješ.

Ne samo obloki
postanu pak svitli:
pozdravljaju dica,
zahvalna te srca.

Kalendar 2009./2010.

Na kalendaru se ilustracijama i pisanimi riči prikazuju svakodnevne teme, ke/koje morete s dicom predjelati individualno ili u grupi. Svako dite u 4. stepenu ima svoj egzemplar.

Ov kalendar je jedno sredstvo, kim/kojim se more oblikovati nastava na zanimljiv način. Izdavač ovoga kalendara je Narodna visoka škola Gradišćanskih Hrvatov.

Autorice ovoga egzemplara su: Martina Billisits, Veronika Racz, Robert Wukovits i Silvia Zsivkovits.

Lektorice su

Mag.a Edith Mühlgaszner, MAS
i MMag.a Anita Jugovits-Csenar

Ilustrirala je ov kalendar
Jasmina Gabriel.

Kompjutorski „a-b-c“

Upute za sigurno djelovanje
s kompjutorom u razredu

Saferinternet.at

Pravila za hasnovanje interneta u razredu

- Ne inštaliraj i ne pohranjuj (speichern) nikakove programe iz interneta!
  - Ne igray online-igre,
- ke/koje ne odgovaraju podučavanju!
- Otvori samo one strane u internetu,
- ke/koje su zapovidane!
- Obdjelaj samo dogovorene zadaće!
  - Ne igray se igre u internetu!
  - Ne naruči nešto u internetu i ne daj nikakove naloge!
- Tvoju adresu ili tvoje peršonske podatke neka objaviti u mriži!
- Neka odgovoriti na komične ili na nepoznate „mail-e“!

Već uputov, kako moreš sigurno
hasnovati internet, moreš najti na strani:

<http://www.saferinternet.at/>

Kazalo

Svi Sveti.....	2
Navade u adventu.....	3
Sveti Martin.....	4
Sveti Mikula - kradljivac?.....	5
Ganjka.....	6
Sveti Mikula – patron.....	7
Najdi riči.....	8
Jednina i množina.....	9
Božićno drivo lipo nakinčeno.....	10
Čarobnjačke zvijezde.....	11
Igra u adventu.....	12
Igra u adventu.....	13
Igraj se orihi.....	14
Malo božićno drivo.....	15
MARIJA - ABC.....	16
MARIJA - ABC.....	17
Jožef Haydn i herav nos.....	18
Koliko znaš o Jožefu Haydnu.....	19
Naša domovina Austrija.....	20
Jačka: Ova svića.....	21
Sveti Mikula.....	22
Kalendar 2009./2010.	23
Kompjutorski „a-b-c“	24

Vlasnik i izdavač / Medieninhaber und Herausgeber:

Narodna visoka škola gradišćanskih Hrvatov - © 2009. HNVŠ

Volkshochschule der burgenländischen Kroaten, 7000 Eisenstadt, J. Permayerstr. 9

Odgovorno uredništvo: Baumgartner Kathrin, Baumgartner Sascha, Bunyai, MAS, MSc Stefan, Buranits Helene, Kain Sandra, Kniefacz Dagmar, mag. Kornfeind Branko, Wukovits Robert

Lektorica: magistra Mühlgaszner, MAS Edith, zemaljska nadzornica za hrvatsko školstvo u Gradišću

Ilustracije: Gabriel Jasmine - **Layout i slog:** Bunyai, MAS, MSc Stefan

Poštanski ured ishadjanja: 7000 Željezno, **Tiskara:** Wograndl Druck, 7210 Matrštof

Izjava polag Zakona o mediji: „moj novi minimulti“ je časopis za školare/školarike u Gradišću.

Erklärung gemäß Mediengesetz: „moj novi minimulti“ ist eine Zeitschrift für SchülerInnen im Burgenland, verfasst in kroatischer Sprache. Gefördert vom Bundeskanzleramt aus Mitteln der Volksgruppenförderung.